

Gadgets voor burgerparticipatie

Onderzoekers overleggen op een touchscreen van tafelformaat over gebiedsinrichting.

In workshops met experts en in participatieve processen wil je zoveel mogelijk kennis beschikbaar hebben, om te kunnen reageren op gedachten en vragen die opkomen. Ook wil je snel weten wat effecten van maatregelen kunnen zijn. Alterra werkt aan tools die dat soort informatie beter beschikbaar maken en zo beleid, besluitvorming en burgerparticipatie verbeteren.

'We werken aan manieren om data die verspreid aanwezig zijn te integreren en via bestaande platforms ter plekke beschikbaar te maken voor gebruikers', vertelt Joske Houtkamp, onderzoeker bij Alterra. 'De overheid wil burgers goed informeren. Deze technologieontwikkeling is daar een belangrijk instrument voor. Je moet de informatie die je aanbiedt op mensen toesnijden. Door dit soort instrumenten te gebruiken in het voortraject van de aanleg van een weg of verplaatsing van kassen bijvoorbeeld, krijg je eventuele bezwaren veel eerder op tafel.'

De onderzoekers ontwerpen nieuwe software aan de hand van waar behoefte aan is in participatieve processen, de functie van de applicatie in het proces, en de rol die het in de besluitvorming kan spelen.

Neem het ganzenprobleem in Nederland. Vertegenwoordigers van betrokken partijen schuiven rond een tafel met rapporten en kaarten om oplossingen te bedenken. Ga je rond een *map table* zitten – een tafelformaat tablet-pc met aanraakscherm waarop je allerhande kaarten van gebieden kunt oproepen – dan heb je al veel meer informatie tot je beschik-

king dan met een papieren kaart en een beter beeld van de situatie en van veranderingen. 'Maar hij kan beter, weten we uit de praktijk', vertelt Houtkamps collega Arjan de Jong. 'Met grotere knoppen wordt hij voor gebruikers makkelijker te bedienen, en als schermen kunnen draaien (zoals een iPad kan, red.) hoef je minder op de kop te kijken. Op dat soort zaken willen we de software aanpassen.' Een ander punt is dat je van gebieden snel meer wilt kunnen weten. Als iemand een activiteit wil verplaatsen, wil je graag weten of dat kan qua grondsoort of -gebruik bijvoorbeeld. 'Veel van dat soort informatie zit in databestanden. Er zijn nieuwe technieken nodig om die informatie ter plekke in kaarten te kunnen verwerken. Dat geeft deelnemers meer argumenten in handen dan: dit is een mooi gebied', zegt De Jong. Om een explosie van gegevens te voorkomen, kijken de onderzoekers ook naar hoe je informatie begrijpelijk presenteert. Houtkamp: 'Dan kan die laatste stap naar burgers echt gezet gaan worden.' Een tweede tool waar onderzoekers aan werken is een computerprogramma dat bestaande datasets en rekenmodellen kan

combineren met tabellen waarin je zelf expertkennis kunt invullen. Alterraonderzoeker Rob Knapen: 'Het doorrekenen van toekomstscenario's kost met het huidige modelinstrumentarium al gauw weken. Voor participatieve processen wil je ter plekke kennis van de aanwezigen kunnen invoeren en toepassen om effecten van plannen te bepalen. Dat vraagt om een nieuw, snel rekenmodel. Aanwezig zijn dan eerder achter de uitkomsten en je bereikt sneller overeenstemming.' Ook het Europees Milieuagentschap (EEA) is in deze quick scan tool en methode geïnteresseerd. Tot slot werken de onderzoekers aan nieuwe mobiele toepassingen waarmee de achterban snel is te raadplegen. 'Als er drie scenario's uit een expertbijeenkomst rollen, kunnen die via sociale media naar geïnteresseerden. Alleen: hoe krijg je een kaart zinnig op een telefoonscherm?', schetst Knapen een deel van het op te lossen probleem.

Contact:

rob.knapen@wur.nl
0317 - 48 16 34